

Interešu konfliktu novēršanas politika, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus

1. Mērķis un pielietojums.....	1
2. Lietotie termini un saīsinājumi	1
3. Vispārīgie noteikumi.....	2
4. Interesu konflikts un tā identificēšana.....	3
5. Interesu konfliktu pārvaldība un novēršana	4
6. Atbildības sadalījums.....	6

1. Mērķis un pielietojums

1.1. *Interesu konfliktu novēršanas politikas, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus* (turpmāk tekstā - Politika) mērķi ir:

1.1.1. noteikt principus, lai līdz minimumam tiktu novērsta interešu konfliktu rašanās iespēja, klienta interešu aizskaršana un tā ietekme uz klienta labklājību;

1.1.2. identificēt un darīt zināmas klientiem situācijas, kurās iespējama interešu konfliktu rašanās, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus.

1.2. Politika ir piemērojama valsts akciju sabiedrībā „Latvijas Hipotēku un zemes banka” (turpmāk tekstā - Banka) un tās kontrolētajā akciju sabiedrībā „Ieguldījumu pārvaldes sabiedrība „Hipo fondi”” (turpmāk tekstā – Hipo Fondi).

1.3. Šī Politika tiek īstenota, ievērojot spēkā esošās Latvijas Republikas Finanšu instrumentu tirgus likuma, Eiropas Kopienas Direktīvas 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem prasības, kā arī Bankas politikas, procedūras, noteikumus un citus iekšējos normatīvos dokumentus.

2. Lietotie termini un saīsinājumi

2.1. **Finanšu instruments** – Finanšu instrumentu tirgus likumā definētie finanšu instrumenti – tajā skaitā, bet ne tikai – parāda vērtspapīri, akcijas, ieguldījumu fondu apliecības, naudas tirgus instrumenti un atvasinātie finanšu instrumenti.

2.2. Ieguldījumu pakalpojums – ieguldījumu pakalpojumi un blakuspakalpojumi Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē, tajā skaitā, bet ne tikai:

- 2.2.1. klienta rīkojumu par darījumiem ar finanšu instrumentiem pieņemšana un nodošana izpildei;
- 2.2.2. klienta rīkojumu par darījumiem ar finanšu instrumentiem izpilde;
- 2.2.3. klienta finanšu instrumentu individuāla pārvaldīšana saskaņā ar klienta pilnvarojumu (portfeļa pārvaldības pakalpojums);
- 2.2.4. konsultāciju sniegšana par ieguldījumiem finanšu instrumentos;
- 2.2.5. finanšu instrumentu turēšana;
- 2.2.6. valūtas maiņas pakalpojumi, ja tie saistīti ar ieguldījumu pakalpojumu sniegšanu;
- 2.2.7. ieguldījumu pētījuma, finanšu analīzes vai citas vispārējas rekomendācijas sniegšana attiecībā uz darījumiem uz finanšu instrumentiem.

2.3. Interēšu konflikts - šīs Politikas ietvaros ir situācija, kurā Banka, Hipo fondi, to darbinieks vai amatpersona, sniedzot pakalpojumu klientam, ir materiāli ieinteresēts klientam uzspiest konkrētu ieguldījuma pakalpojumu vai finanšu instrumentu, neinformējot klientu par reāli pastāvošām alternatīvām vai atturot klientu no reāli pastāvošu alternatīvu izvērtējuma.

2.4. Klients – šīs Politikas ietvaros Bankas vai Hipo fondi sniegto ieguldījumu pakalpojumu klients vai darījumu partneris.

2.5. Saistītā persona – persona, kas saistīta ar Banku un Hipo fondiem attiecībā uz to ieguldījumu pakalpojumu sniegšanu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē, tajā skaitā, bet ne tikai:

- 2.5.1. persona, kas Bankas vai Hipo fondu vārdā, pieņemot būtiskus lēmumus, rada Bankai vai Hipo fondiem civiltiesiskas saistības vai iepriekš minētās personas amatpersona vai cita persona, kas tās vārdā, pieņemot būtiskus lēmumus, rada tai civiltiesiskas saistības;
- 2.5.2. persona, kura ir iesaistīta ieguldījumu pakalpojuma sniegšanā, ko veic Banka vai Hipo fondi, un kuras darbību Banka vai Hipo fondi kontrolē.

3. Vispārīgie noteikumi

3.1. Politiku apstiprina Bankas padome un tā tiek pārskatīta un pilnveidota pēc vajadzības, bet ne retāk kā reizi gadā.

3.2. Bankai ir tiesības vienpusēji un bez iepriekšēja klientu brīdinājuma veikt izmaiņas Politikā atbilstoši izmaiņām likumdošanā, Bankas iekšējos normatīvajos dokumentos un finanšu instrumentu tirgos.

- 3.3. Politika ir pieejama Bankas un Hipo fondu interneta mājas lapās, kā arī pēc Klienta pieprasījuma Bankas filiālēs.

4. Interēšu konflikts un tā identificēšana

- 4.1. Bankā un Hipo fondos tiek identificēti apstākļi, kuri izraisa vai var izraisīt interēšu konfliktu, kas rada būtisku apdraudējumu vai kaitējumu klientu interesēm.

- 4.2. Interēšu konflikts var rasties, kad Banka vai Hipo fondi, vai to amatpersona, darbinieks, ar to saistītā persona vai persona, kas tieši vai netieši kontrolē Banku vai Hipo fondus:

- 4.2.1. varētu gūt peļņu vai novērst finansiālus zaudējumus uz klienta rēķina;
- 4.2.2. ir ieinteresēts klientam sniegtā pakalpojuma vai klienta vārdā veiktā darījuma rezultātā, kas neatbilst klienta interesēm;
- 4.2.3. ir ieinteresēts darboties par labu citam klientam vai klientu grupai;
- 4.2.4. veic to pašu profesionālo darbību, ko klients;
- 4.2.5. saņem vai saņems par klientam sniegto pakalpojumu atlīdzību no citas personas naudas, preču vai pakalpojuma veidā, kas nav standarta maksa par šo pakalpojumu;

- 4.3. Interēšu konflikts starp Banku vai Hipo fondiem un klientu var veidoties šādās situācijās:

- 4.3.1. sniedzot ieguldījumu pakalpojumus, Banka vai Hipo fondi vienlaicīgi ir pircējs klienta vārdā un attiecīgā finanšu instrumenta emitents;
- 4.3.2. sniedzot ieguldījumu pakalpojumus, Banka vai Hipo fondi ir pircējs klienta vārdā tādiem finanšu instrumentiem, kuru emitents ir Banka, Hipo fondi vai to grupas uzņēmums;
- 4.3.3. sniedzot ieguldījumu pakalpojumus, Banka vai Hipo fondi vienlaicīgi ir pircējs klienta vārdā un attiecīgā finanšu instrumenta pārdevējs;
- 4.3.4. sniedzot ieguldījumu pakalpojumus, Banka vai Hipo fondi vienlaicīgi ir pircējs kāda klienta vārdā un pārdevējs cita klienta vārdā;
- 4.3.5. sniedzot ieguldījumu pakalpojumus, Banka vai Hipo fondi vienlaicīgi ir pircējs klienta vārdā un pārdevējs Bankas, Hipo fondu vai to grupas uzņēmuma vārdā;
- 4.3.6. veicot fondu un individuālu portfeļu pārvaldi, Banka vai Hipo fondi veic ieguldījumus Bankas, Hipo fondu vai to grupas uzņēmumu emitētajos finanšu instrumentos;
- 4.3.7. sniedzot fondu un individuālu portfeļu pārvaldīšanas pakalpojumus, Banka sniedz pasūtījumu [nodot uzdevumus izpildei] Hipo fondiem vai citam grupas uzņēmumam, vai attiecīgi Hipo fondi sniedz pasūtījumu Bankai vai citam grupas uzņēmumam;

- 4.3.8. sniedzot vienam klientam konsultācijas vai pakalpojumus emisijas organizēšanā un izplatīšanā un konsultējot vai sniedzot ieguldījumu pakalpojumus citam klientam šīs pašas emisijas sakarā;
 - 4.3.9. veicot un izplatot rekomendācijas vai pētījumus attiecībā uz kādu konkrētu subjektu [tirgu, instrumentu, uzņēmumu] un sniedzot konsultācijas par ieguldījumu pakalpojumiem klientiem;
 - 4.3.10. citās situācijās, kad Bankas vai Hipo fondu veiktajās darbībās, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus ir ieinteresēta Banka vai Hipo fondi, vai cits grupas uzņēmums, to darbinieks vai amatpersona.
- 4.4. Bankā un Hipo fondos tiek uzkrāta, uzglabāta un kontrolēta informācija par situācijām un ieguldījumu pakalpojumiem, kuri ir izraisījuši vai varētu izraisīt interešu konfliktu, kā arī tiek veikti pasākumi, lai mazinātu esošo vai iespējamo interešu konfliktu ietekmi uz klientu interesēm.

5. Interešu konfliktu pārvaldība un novēršana

- 5.1. Bankā un Hipo fondos tiek noteikti un dokumentēti veicamie pasākumi interešu konfliktu pārvaldībai un novēršanai. Interešu konfliktu pārvaldība un novēršana Bankā un Hipo fondos tiek īstenota ar šajā 5.nodaļā minēto pasākumu kopumu.
- 5.2. Banka un Hipo fondi savā darbībā ievēro augstus ētikas un profesionālās rīcības standartus, kas balstīti uz godīguma un taisnīga biznesa principiem un kas nodrošina, ka Banka, Hipo fondi, to darbinieks vai amatpersona:
- 5.2.1. atturas veikt darbības, kur pastāv vai var rasties interešu konflikts, kas būtiski apdraud klientu intereses;
 - 5.2.2. savā profesionālajā darbībā maksimāli novērš jebkuru tādu situāciju rašanos, kurās rodas vai var rasties interešu konflikts.
- 5.3. Bankā un Hipo fondos tiek izstrādāti un apstiprināti ētikas un profesionālās rīcības standarti, kas:
- 5.3.1. nosaka kopējos principus un vadlīnijas, pēc kādiem vadās darbinieki, kas iesaistīti ieguldījumu pakalpojumu sniegšanā;
 - 5.3.2. nosaka „dāvanu” vai izklaides pasākumu saņemšanas un sniegšanas kārtību klientiem;
 - 5.3.3. ierobežo darbinieku iespējas iesaistīties ārpus darba aktivitātēs vai stāties citās darba attiecībās, kas varētu kaitēt tiešo pienākumu izpildei un ietekmēt klientu intereses;
- 5.4. Bankā un Hipo fondos tiek izveidota un dokumentēta atbildoša organizatoriskā struktūra, kas nodrošina, ka:

- 5.4.1. struktūrvienības, kas veic darbības un starp kurām sniedzot ieguldījumu pakalpojumus rodas vai var rasties interēšu konflikts ir savstarpēji neatkarīgas, t.sk., nodrošinot klientam iespēju izvēlēties izmantot vienu vai vairākus Bankas vai Hipo fondu piedāvātos ieguldījumu pakalpojumus, neietekmējot klienta interēses un labākā rezultāta nodrošināšanu klientam;
 - 5.4.2. darbinieku, kas iesaistīti ieguldījumu pakalpojumu sniegšanā pienākumi un funkcijas ir nodalītas un atbilstoši strukturētas.
- 5.5. Bankā un Hipo fondos tiek izstrādāts un dokumentēts pasākumu kopums, kas nosaka kārtību kādā Bankas, Hipo fondu darbinieki un amatpersonas var veikt personīgos darījumus ar finanšu instrumentiem, kā arī ierobežojumus un aizliegumus personīgo darījumu veikšanai.
- 5.6. Bankā un Hipo fondos tiek noteikta un dokumentēta informācijas sagatavošanas un sniegšanas kārtība izplatīšanas kanāliem un sabiedrībai, kas nodrošina, ka klientiem sniegtā informācija ir patiesa, nav maldinoša un nav pretrunā ar Bankā vai Hipo fondos veiktajām darbībām.
- 5.7. Bankā un Hipo fondos tiek izstrādātas un ieviestas informācijas barjeras, kas sevī ietver gan fizisku informācijas nošķirtību un ierobežotu pieeju informācijai, gan fizisku darbinieku nošķirtību, gan atsevišķu biznesa aktivitāšu nošķiršanu.
- 5.8. Bankā un Hipo fondos darbinieku atalgojuma un motivācijas sistēma tiek veidota tā, lai pildot darba pienākumus tas nekādā veidā neietekmētu darbinieka objektivitāti un klientu interēses, kā arī neradītu īpašas priekšrocības un labumus darbiniekam interēšu konfliktu situācijās, salīdzinot ar citiem gadījumiem.
- 5.9. Ieguldījumu pakalpojumi starp Banku un Hipo fondiem, vai citiem grupas uzņēmumiem savstarpēji tiek pirkti, ievērojot godīgas konkurences, cenošanas un biznesa vadības principus.
- 5.10. Gadījumos, ja pilnīga izvairīšanās no interēšu konfliktu situācijām nav iespējama, Bankā un Hipo fondos tiek nodrošināta klientu informēšana par esošiem vai iespējamiem interēšu konfliktiem, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus klientam. Tāpat klients apzinās, ka par sniegto ieguldījumu pakalpojumu Banka vai Hipo fondi var saņemt atlīdzību gan no klienta, gan no trešajām pusēm.
- 5.11. Rodoties interēšu konfliktu situācijām, Banka un Hipo fondi dara visu iespējamo, lai:
- 5.11.1. maksimāli tiktu ievērotas klienta interēses un klients gūtu iespējami labāku rezultātu un savu interēšu aizstāvību;
 - 5.11.2. klientam būtu iespēja iegūtu pilnīgu informāciju par sniegto pakalpojumu [darījumu].

6. Atbildības sadalījums

- 6.1. Bankas padome ir atbildīga par Politikas apstiprināšanu un tās īstenošanas uzraudzību.
- 6.2. Bankas valde ir atbildīga par Politikas izstrādāšanas, ieviešanas un savlaicīgas pārskatīšanas nodrošināšanu.
- 6.3. Bankas Risku vadības departaments uzrauga interesešu konfliktu novēršanas procesa atbilstību normatīvajiem dokumentiem, kā arī informācijas par interesešu konfliktu situācijām uzskaiti un uzglabāšanu.
- 6.4. Bankas Finanšu vadības departaments nodrošina šajā Politikā minēto normu īstenošanas nodrošināšanu, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus.
- 6.5. Bankas Mārketinga departaments ir atbildīgs par Politikas savlaicīgu ievietošanu Bankas un Hipo fondu interneta mājas lapā.
- 6.6. Bankas Iekšējā audita departaments sava darbības plāna ietvaros ir atbildīgs par interesešu konfliktu novēršanas procesa realizācijas neatkarīgu uzraudzību Bankā un Hipo fondos.
- 6.7. Bankas struktūrvienības, to kompetencē esošo darbības jomu ietvaros ir atbildīgas par iekšējo normatīvo dokumentu, kontroles mehānismu izstrādāšanu, ieviešanu un pilnveidošanu, lai nodrošinātu šajā Politikā ietverto normu izpildi un ievērošanu.
- 6.8. Hipo fondu valde ir atbildīga par Politikas īstenošanu Hipo fondos.